

A SECOND CHANCE

1. KNOW YOUR TALENTS

Shimi Weitzhandler, the violinist in the video, recognizes his talents and potential. He is fully aware of his capabilities and this encourages him to achieve everything he does. Acknowledging the skills and talents given to you by Hashem is key to accomplishing anything in life. Shimi uses his awareness of his talents to be confident that he can repair a disastrous mistake. Let's explore the concept of being aware of your abilities.

1.1

Adam Harishon, the first human being, was made intrinsically different from any other creation. He was infused with a 'tzelem Elokim' a 'Divine form', the power to be like Hashem in some way. A human being has free will, a quality experienced by no other creation, and our actions have the power to affect the physical and spiritual worlds. However, the pasuk says that not only was Adam given a 'tzelem Elokim', he was also created in his 'tzalmo', his form, what is that referring to?

BEREISHIS - 1:27

ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם

The Ohr Hachaim Hakadosh (Rav Chaim ben Atar, 1696 - 1743) explains that there are two separate forms every human being is created with; a Divine spiritual form and a more mundane form which is recognizable in everyone.

It seems like there are two uniquely human qualities to every person. One is that we are all created in Hashem's 'image', and in that sense we are all equally precious and dear to Hashem. However, we also each have our own unique 'image'; the traits, talents and tendencies we were all created with to fulfill our own unique role in this world.

OHR HACHAIM - 1:27

כי ברא האדם בב' צלמים הראשון צלם הניכר בכל אדם ואפילו בבני אדם הרקים מהקדושה אשר לא מבני ישראל המה ועליהם אמר בצלמו פירוש של הנברא, והב' הם בחינת המאושרים עם ישראל נחלת שקי כנגד אלו אמר בצלם אלקים בראו הרי זה בא ללמדנו כי יש בנבראים ב' צלמים צלם הניכר וצלם אלקים רוחני נעלם והבן

The Mishnah in Sanhedrin teaches us a similar lesson, also learnt from the creation of Adam Harishon. The Mishnah says that from the very creation of Adam, as a single human being, Hashem wanted to teach us the lesson that every person is individually worthy of having the world created for them. Therefore, if we save someone's life, it is as if we have saved an entire world. Each person is unique and irreplaceable, no one can accomplish what they have to accomplish in life, and their task in this world is important enough for the world to be created just for them!

MISHNAH SANHEDRIN - 4:5

לפיכך נברא אדם יחידי, ללמדך שכל המאבד נפש אחד מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם... לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם

The Mishna finishes with an amazing statement; "every single person is obligated to say the world was created for me!". Hashem wants this message to be ingrained in every person on a personal level, it's not enough to just think every person is important, you need recognize and know how unique and special you are!

A common pitfall which stops people from recognizing their own talents is comparing themselves to others, especially very great people. It is natural for that to bring people to think that since they could never measure up to others' outstanding achievements, anything they accomplish is not that important. This is a fatal mistake!

There is a famous teaching of the Rambam that makes this clear. He writes that any person's potential is almost unlimited. Any one of us could be like Moshe Rabbeinu! The Rambam specifically comes to counter the notion that

there are people that are just not talented, or just not cut out for a life of serving Hashem and focusing on the good. He decries this thought and ensures us that we are all able to reach the highest heights!

■ RAMBAM HILCHOS TESHUVA - 5:2

אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומות העולם ורוב גולמי בני ישראל שהקב"ה גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע, אין הדבר כן אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו או רשע כירבעם או חכם או סכל או רחמן או אכזרי או כילי או שוע וכן שאר כל הדעות, ואין לו מי שיכפהו ולא גוזר עליו ולא מי שמושכו לאחד משני הדרכים אלא הוא מעצמו ומדעתו נוטה לאי זו דרך שירצה

Rav Elchanan Wasserman, along with many others, comments that the Rambam did not mean that any individual could accomplish anything remotely as great as Moshe Rabbeinu or reach his great level of humility. However, accomplishments are not the measuring stick of greatness. The true way to measure greatness is to compare a person's potential to his accomplishments. If a person fulfills his potential, he is just like Moshe Rabbeinu, who fulfilled his potential!

■ RAV ELCHANAN WASSERMAN – KOVETZ MAAMARIM

ביאר שמה רבינו השתמש בכל כחותיו וחושיו לעבודת ה', ועל כן נקרא עבד ה', וזהו חובת כל אדם בעולמו להשתמש בכל כחותיו וכשרונותיו לעבודת ה', שזהו דרגתו של משה רבינו. ואע"פ שבדאי אפילו אם יעבוד אדם בכל כחותיו אלפי אלפים שנה לא יגיע עד קרסוליו של מרע"ה, היינו מפני שלא ניתן לשום אדם כחו ובינתו של מרע"ה, אבל בשביל זה לא נגרע מערכו של אדם פשוט. וזו היא כוונת הרמב"ם שכל אדם יכול להיות צדיק כמשה רבינו היינו, שכל אדם לפי ערכו ולפי כחותיו יכול להיות עבד ה', כמו משה רבינו לפי כחותיו

Rabbeinu Yonah makes a similar point. In one of the classic mussar works, Shaarei Teshuva, Rabbeinu Yonah references another work of his, Shaarei Avodah, which was lost throughout the ages and only recently discovered. The first manuscript was published 50 years ago. The sefer starts with what it refers to as the first step in serving Hashem, the first gate to Avodah – recognizing one's value.

In that context, he encourages us to recognize our potential, how tragic it would be to not use it, and how great we can be if we actualize it. He stresses that we can and should strive to be as great as the greatest tzadikim, even if we can't emulate their actions, we can use all our talents to accomplish all that we can. That was their greatness and can be ours too.

■ RABBEINU YONAH - SHAAREI AVODAH

על כן האיש העובד ישתדל תמיד להשיג ערכו וערך הצדיקים והחסידיים ומעלתם, חשיבותם וחבתם לפני ה' יתברך ודבקתם, ויבין וישכיל וידע כי יוכל להשיג מעלתם וחשיבותם וחיבתם כאשר יעבד כמותם כל ימי חייו ועתותיו ושעותיו ורגעיו כפי כוחו והשגתו, כמו שנאמר (דברים ל יד) "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיו ובלבבך לעשותו". כי הקל יתברך אינו מבקש מבני אדם כי אם לפי כחם, כאשר יתבאר בעזרת ה'. וגם האבות זכרונם לברכה לא עבדוהו כי אם לפי כחם והשגתם

1.2

After studying how great every person can be if they fulfill their potential, we must emphasize the need to recognize our individual talents, without comparing ourselves to others. If we do not recognize our uniqueness, we are likely to act like others, and not accomplish what we really could. We must not be scared of being different; we need look for our individual talents even if they are unique. The Mishna we referred to above emphasizes the uniqueness of every human being:

■ MISHNA SANHEDRIN - 4:5

להגיד גדולתו של הקדוש ברוך הוא שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד כולן דומין זה לזה, ומלך מלכי מלכים הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין אחד מהן דומה לחבירו

Rav Shlomo Volbe writes in the name of his Rebbe, Rav Yerucham Leibovitz that one of the worst situations a person can be in, is not being aware of what their talents are. He does not even know the tools he has available to do his job! . Of course he won't be able to do his job!

ALEI SHUR – 1:169

בשם הגאון ר ירוחם לבביץ זצ"ל שאמר אוי לו לאדם שאינו מכיר לקויי נפשו שהרי אינו יודע מה עליו לתקן אבל אוי ואבוי לאדם שאינו מכיר מעלותיו כי הן אפילו את כלי עבודתו אינו מכיר

Sometimes a person's potential lies dormant; we cannot see it, and we need direct help from Hashem to bring it out. The Chasam Sofer tells us that this was the case in the building of the Mishkan. Many people had abilities of which they were not aware, and so Hashem sent Moshe to every one of them to reveal their strengths and talents to them.

CHASAM SOFER – SHEMOS 28:3

ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי: ירצה כמ"ש חובות הלבבות בהקדמה, שבליבות האנשים חכמה נטועה אם יבוא מי שיעוררם על זה יוציא המטמון ההוא ויגלה לעין כל, ואם לאו יהיה נעלם כגרגיר הזרוע שאם יעדר ויחרוש יצמח ואם לאו ירקב. וה"נ אמר ה' יתברך למשה רבינו ע"ה, להיות כי הוא ית' מלא אותם חכמת לב, וצריכים למי שיעורר אותם ויודיעם זה כדי להוציא חכמתם התקוע בכח אל הפועל. לזה אמר ואתה תדבר אל כל חכמי לב, ומה תדבר אליהם, אשר מלאתיו רוח חכמה, זה בעצמו הוא הדיבור אשר תדבר, ותודיעם שהם מלאים רוח חכמה ועל ידי זה, בזאת ההודעה, ועשו את בגדי אהרן כי יעוררו להוציאם אל הפועל

Sometimes it's not easy to recognize one's talents, we may need others to point them out to us, or even Hashem's help. It may simply not yet be the time to use some of your talents, and Hashem will help you recognize them when you need them.

1.3

The importance of knowing your own talents, to accomplish your task in this world cannot be overstated. It was put in the spotlight by the Ramchal (Rav Moshe Chaim Luzzato, 1707 - 1746), who placed this idea in the very beginning of his Mesilas Yesharim.

MESILAS YESHARIM - 1

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו

He writes that knowing one's duty in *his world* is the backbone to all service of Hashem and should act as the guide to know what a person must work towards his entire life. He makes an even bigger emphasis of this in his a different sefer of his, in which he gives this idea the utmost importance.

DERECH ETZ CHAIM

למה לא ישים אל לבבו אפילו שעה אחת גם לזאת לחשוב מחשבת ממש: מה הוא? ולמה בא לעולם? או מה מבקש ממנו מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא? ומה יהיה סוף כל עניניו? זאת היא התרופה היותר גדולה וחזקה שתוכל להמציא נגד היצר, והיא קלה, ופעולתה גדולה, ופריה רב שיעמוד האדם בכל יום לפחות שעה אחת פנוי משאר כל המחשבות לחשוב רק על הענין הזה שאמרתי... האדם שאינו חושב על זה קשה לו מאוד מאוד להגיע אל השלימות, והאדם החושב על זה קרוב אליה מאוד. והחכמים הולכים הלך וחשוב תמיד, לא יפנו דעתם מזאת, ולכן יצליחו בכל מעשיהם, אך הממעיט לא ימעיט מלהיות לו קביעות זמן לפחות לשים אל לבו אם מעט ואם הרבה, כי אז יצליח את דרכיו ואז ישכיל

He writes at length about the importance of thinking about one's purpose in the world and concludes by writing that people who follow his advice of devoting time every day to think of their purpose in this world, are likely to succeed in their task in this world. But those who do not take his advice, are unlikely to succeed.

Rav Yechezkel Sarna, explains the reason this is the beginning of the Mesilas Yeshtarim. The Mesilas Yeshtarim is written in the order of the teaching of Rabbi Pinchas ben Yair, who gave a ladder of spiritual achievements which every person should strive to climb. The first thing mentioned in the ladder is Torah, which leads to all other spiritual achievements.

Rav Sarna explains that the Ramchal is teaching us that this is an essential component of Torah. It is not enough to learn Torah and learn many laws and concepts. We need to think about how the Torah applies to our lives, in our individual circumstances, with our individual talents.

RAV YECHZKEL SARNA - INSIGHTS INTO MESILAS YESHARIM

בביאור כלל חובת האדם בעולמו - הוא ביאור ע"ד כלל למאמר רב פנחס בן יאיר: תורה מביאה כו' ועי' להלן פ"ד וזהו יסוד וכו' שזו היא תחילת התורה שיתברר וכו' בל ימי חייו

1.4

Rav Ben Tzion Brook זצ"ל, started the Novardok Yeshiva in Yerushalayim in the 1930s. He has a beautiful explanation to a puzzling Gemara, which reveals an amazing idea that connects to our lesson. The Gemara tells the story of Rabbi Yehoshua ben Chananya, who was in a Roman city when he heard of a young Jewish boy in a Roman prison. The boy had beautiful eyes and hair. He went to see him in prison, and was impressed by him, and freed him at a very high cost. This boy grew up to become Rebi Yishmoel ben Elisha, a true leader of the Jewish nation. We recite his teaching of the thirteen ways of derivation of the Torah every day!

GEMARA GITTIN – 58A

מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי, אמרו לו: **תינוק אחד יש בבית האסורים, יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים.** הלך ועמד על פתח בית האסורים, אמר: מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים? ענה אותו תינוק ואמר: הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלוך ולא שמעו בתורתו. אמר: מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, העבודה! שאיני זו מכאן עד שאפדנו בכל ממון שפוסקין עליו. אמרו: לא זו משם עד שפדאו בממון הרבה, ולא היו ימים מועטין עד שהורה הוראה בישראל. ומנו? רבי ישמעאל בן אלישע

Why is the detail of the boy's beautiful appearance important enough to be mentioned in the Gemara? Why did Rabbi Yehoshua visit him in prison for that reason?

Rav Brook answers that this child was all alone in prison with no hope for the future. The fact that his eyes were still shining, and he made the effort to maintain a well-kept appearance were sure signs of his emunah in Hashem. It would have been normal for him to have fallen into despair but instead he had full faith that Hashem would still help him have a bright future and achieve his purpose. He never gave up hope that he would one day use his talents for something important. This bitachon convinced Rabbi Yehoshua that this boy would one day become a great man. He was confident that he had talents and that one day he would be able to use them for something big. This is a great example of how belief in our capabilities determines how great we will become.

CHASHUKEI CHEMED – GITIN 58A

והגאון רבי בן ציון ברוק זצ"ל (ראש ישיבת בית יוסף) ביאר דלכן מציינת הגמ' פרט זה שהיה יפה עינים כדי להסביר איך החליט רבי יהושע בן חנניה שיהיה מורה הוראה בישראל, כי ילד במצב של שבי בארץ רחוקה בין השונאים ואויבים, בדרך כלל הוא מדוכא ותינוק כזה המסוגל להיות יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, שמע מינה שבעל דעת ואמונה איתנה הוא, והם מעידים שמורה הוראה יהיה בישראל

SUMMARY

Every single person has infinite worth as a Tzelem Elokim, a Divine soul with immeasurable greatness. However, we all have a different 'tzelem', an exclusive set of talents for us to use in this world. In the video, Shimi was aware of his talents, and made sure that he put them to use. Chazal tell us that it would have been worth it to create the world for just one person; that is how special each one of us is. Each one of us can be like Moshe Rabbeinu, in our own way, if we maximize our potential. Never forget that we are all unique, and one of the hardest missions in life is to discover your talents and capitalize on them. It is not always easy to figure out your gift but believe that you have one (or more) and daven that Hashem reveal it to you soon! If we recognize our talents, and trust that Hashem will help us actualize them no matter what the circumstances are, we can be sure that we will become great, just like Rav Yehoshua was sure the young boy in the Roman prison would become a leader.

DISCUSSION POINTS

This lesson focuses on your own personal greatness. But it's important to realize that just like you are special and important, all your friends are as well. Every person that you meet could have had the world created for him as well. How will that affect the way you interact with people?

EXERCISES

1. **What's your talent? Take some time today to think about what you can do really well. Make a list of your top ten skills. Then circle the top five. Then the top three. Are those your gifts from Hashem that can help you change the world?**
2. **R' Yehoshua ben Chananya recognized a talent in someone else. Take the time to think about the talents that the people in your life have and appreciate them for it.**

2. IT'S NEVER TOO LATE

After his mistake, Shimi felt like his life was over. He had made a career-ending blunder and there was no way to fix it. We all make errors in life, and often, a person can make the mistake of thinking that there is no way to make up for what we've done. Let's disprove that idea!

2.1

There are times when things look even more bleak than in Shimi's case, like in the story of Chizkiyahu Hamelech. When he was still a young man, he fell ill and Yeshayahu Hanavi came to visit him. Yeshayahu told Chizkiyahu that Hashem had sent him with a prophecy, to inform him that because of a mistake that he had made, he would die from his illness. He would also not receive a portion in Olam Haba!

GEMARA BRACHOS - 10A

מה עשה הקדוש ברוך הוא - הביא יסורים על חזקיהו, ואמר לו לישעיהו: לך ובקר את החולה: שנאמר: בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו: כה אמר ה' (צבקות) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה וגו'. מאי כי מת אתה ולא תחיה - מת אתה - בעולם הזה, ולא תחיה - לעולם הבא. אמר ליה: מאי כולי האי? אמר ליה: משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה: משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו. אמר ליה: בהדי כבשי דרחמנא למה לך? מאי דמפקדת איבעי לך למעבד, ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא - לעביד. אמר ליה: השתא הב לי ברתך, אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מינאי בנין דמעלו. אמר ליה: כבר נגזרה עליך גזירה. אמר ליה: בן אמוץ, כלה נבואתך וצא! כך מקובלני

A SECOND CHANCE

מבית אבי אבא - **אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים**. אתמר נמי, רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרוייהו: אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים, שנאמר: הן יקטלני לו איחל.

When Chizkiyahu tried to find a way to save himself, the navi told him it was too late; the decree had already been issued. Chizkiyahu sent him out, telling Yeshaya that he had a tradition from his father's house that there is always hope for a salvation. Even when a prophet was sent to tell him of the punishment Hashem had decreed upon him he did not give up! Chizkiyah then davened and did teshuva, and Hashem immediately sent Yeshayahu back, telling Chizkiyahu that he had been granted fifteen more years to live.

Even when he was told about a divine decree, Chizkiyahu did not give up, always placing hope in Hashem's mercy. Even a navi was surprised by the extent of Hashem's love for us and His willingness to accept our heartfelt teshuva, in any circumstance.

2.2

When a person fails, it's very easy for him to give up and believe that it's too late to do teshuva, and not even bother trying. It is of utmost importance to realize that this is simply not true! Chizkiyahu made this very clear; there is never a reason to give up.

Chazal tell us that teshuva was created before the world. Hashem knew that as human beings we would make mistakes, and yet He created us in spite of that. He created the possibility of doing teshuva to fix our errors. Mistakes are a part of life, not a reason to give up. When we do fall, never think that we have fallen too far to make amends. It is simply never true! The following Gemara and Zohar make this idea very clear.

■ GEMARA NEDARIM - 39B

תניא: שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם, אלו הן: תורה, ותשובה, גן עדן, וגיהנם, כסא הכבוד, ובית המקדש, ושמו של משיח

■ ZOHAR – ACHAREI MOS

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. שינונו, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, רצה לברא אדם. נמלך בתורה. אמרה לפניו: תרצה לברא האדם הזה!? עתיד הוא לחטא לפניך ועתיד הוא להרגיז לפניך. אם תעשה לו כמעשיו, הרי העולם לא יוכל לעמד לפניך, כל שכן אותו האיש. אמר לה: וכי לחנם נקראתי (שמות לד) קל רחום וחנון ארך אפים? **טרם שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא תשובה**. אמר לה לתשובה: אני רוצה לברא אדם בעולם, על מנת שכשישובו לך מחטאיהם, שתהיי עתידה לעזב את חטאיהם ולכפר עליהם. ובכל שעה ושעה התשובה זמינה לאנשים, וכשאנשים שבים מחטאיהם, התשובה הזו שבה לקדוש ברוך הוא, והוא מכפר על הכל, והדינים נכנעים, וכלם מתבשמים, ואדם נטהר מחטאו. מתי נטהר אדם מחטאו? בשעה שנכנס לתשובה הזו כראוי. רבי יצחק אמר, ששב לפני המלך העליון ומתפלל תפלה מעמק הלב. זהו שכתוב ממעמקים קראתיך ה'.

The Zohar also teaches us that there is nothing for which a person cannot do teshuva. Hashem's mercy is great enough for Him to accept anyone who wants to do teshuva.

■ ZOHAR - MISHPATIM

למדנו, **אין דבר בעולם העומד לפני תשובה**, ולכולם הקב"ה ודאי מקבל. ואם שב בתשובה, הרי מזומן לו דרך החיים, ואף על פי שפגם מה שפגם, הכל מתתקן, והכל חוזר על תקונו. כי אפילו במה שיש בו שבועה הקב"ה מקבלו ... משום זה אדם זה אף על פי שפשע בו, ופגם במקום שלא צריך, ושב לפניו, הוא מקבלו ומרחם עליו, כי הקב"ה הוא מלא רחמים, ומתמלא רחמים על כל מעשיו, כש"א ורחמיו על כל מעשיו, אפילו על בהמות ועופות מגיעים רחמיו, אם עליהם מגיעים רחמיו, כל שכן על בני אדם היודעים ונודעים לשבח לאדונם, שמגיעים עליהם רחמיו, ושורים עליהם. ועל זה אמר דוד רחמין רבים ה' כמשפטיך חייני.

2.3

Throughout the period of the neviim, Hashem constantly sent prophets to urge Klal Yisroel to do teshuva. One of the most oft repeated messages was that Hashem was waiting, hoping for every Jew, even every rasha, to do teshuva. Even when a person thinks that he has gone too far and that his teshuva will not be accepted, even then Hashem is waiting for us to return. That is how Rashi explains the following pasuk.

■ YECHEZKEL - 33:10,11

ואתה בן אדם אמר אל בית ישראל כן אמרתם לאמר כי פשעינו וחטאתינו עלינו ובם אנחנו נמקים ואיך נחיה: אמר אליהם חי אני נאם אד' ה' אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל

■ RASHI

כן אמרתם - לפיכך אין אתם חפצים לשוב כסבורין אתם שלא תועיל לכם תשובה

As the Malbim explains, the second pasuk is the reason that we should never think that our teshuva will be turned down. Hashem has no desire to punish the sinner, only that they should repent. Even when it seems like Hashem is punishing the sinners, it is not revenge, but a way to get them to consider doing teshuva. The pasuk also stresses that no matter how low a person sinks, there is always a cure for them!

■ MALBIM

משיב להם בשבועה על שני טענות אלה, על הראשון אומר שציווי ה' לא ידמו לצווי ב"ו שאם יעברו על פקודתו רוצה לענוש ולהנקם מן החוטא ולהמיתו דוקא, אבל ה' כל חפצו בתקנת בריותיו ולהחיותם, וגם כשחטאו וגזר עליהם עונש אין תכלית העונש כדי להעניש ולהנקם, רק כדי שע"י העונש ישים על לבו לשוב ולתקן מעשיו להבא, וגם אם יגזור מיתה על הרשע אין תכליתו מות הרשע, רק תכליתו שע"כ יראה רשע אחר וישים על לבו לשוב. וז"ש אם אחפץ במות הרשע זה אינו החפץ והתכלית המכוון, כי אם תכליתו הוא בשוב רשע אחר מדרכו ע"י יראת העונש וחיה, וא"כ חפץ ה' הוא חיי הרשע ולא מותו, וכשיתקן מעשיו להבא חיו יחיה, ואם מצד השני שנטמאתם ואתם נמקים ע"י מעשיכם שובו מדרכיכם הרעים, ע"י שתשובו תשובו לאיתנכם ותתקדשו ותרפאו מחלייכם, ולמה תמותו הלא יש לכם רפואה?

Rabbeinu Yonah wrote a very short sefer, a quick guide to teshuva, called Yesod Hateshuva. In it, he writes that this feeling that one cannot do teshuva is a tool used by the yetzer hara to stop us from doing teshuva. He goes to great lengths to explain how we must not believe it and advises the potential baal teshuva to pretend he is born anew today, and act as he if he had never sinned. (He advises him to think about his past sins during set times, but they should not be a constant thought weighing him down.)

■ RABBEINU YONAH - YESOD HATESHUVA

ביום ההוא ישליך כל פשעיו אשר עשה, ויעשה עצמו כאילו בו ביום נולד ואין בידו לא זכות ולא חובה, וזה היום תחלת מעשיי, היום יפלו אורחותיו שלא יטו מעגלותיו מדרך הטוב ודרך זו תביאנו לשוב בתשובה שלמה כי הוא יעשה עצמו כמשליך מעליו כובד העונות ועוצם החטאים אשר עשה, ולא יבהילוהו רעיוניו ולא יניחוהו לעזוב כי יבוש מחטאיו **כי יחשוב איך אוכל להעיז פני ולשוב ואני חטאתי עויתי פשעתי כזאת וכזאת עשיתי** עברתי ושניתי ושלשתי עד אין ספורות ואיך אבוא עוד לפניו כבושת גנב כי ימצא כי בושתי לעמוד לפניו, ואף איך ארמוס חצריו ואיך אשמור חוקיו. **אל יחשוב כן כי המסית יושב כזבוב במפתחי הלב מתחדש עליו בכל יום, צופה ומביט להכשילו ומשים לבו לעצה הרעה הזאת** רק יחשוב כי כן מדת הבורא יתברך ידו פשוטה לקבל שבים לכן טוב לו להשליך פשעיו ולעשות לו לב חדש

2.4

This call from the neviim is not something that no longer exists. The Zohar says that Hashem Himself calls for us to do teshuva every day, and Hashem laments that no one pays attention to this call for teshuva.

■ ZOHAR - VAYIKRA

ואף על גב שישראל בגלות, הקדוש ברוך הוא נמצא ביניהם, ובא ומקדים לבית הכנסת, וקורא ואומר, (ירמיה ג) שובו בנים

A SECOND CHANCE

שובבים ארפא משובותיכם. ואין מי שיעיר את רוחו. ואז הקדוש ברוך הוא אומר, מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה. הקדמתי - ואין איש, ואין מי שיעיר את רוחו

What are we supposed to do! We don't hear the Bas Kol making this call every day! How can we pay attention to something we can't hear?

The students of the Baal Shem Tov write in his name that when Hashem calls out in such a fashion, it is not in a voice that only a few select tzadikim can hear; rather it is a feeling that penetrates every Jew. It causes even a rosha to have thoughts of teshuva. We can choose to ignore those thoughts - or act on them.

BAAL SHEM TOV - BECHUKOSAI

בענין הכרוז היוצא מלמעלה שובו בנים ... וכיוצא דקשה ממה נפשך, אם הוא לתועלת למה לא נשמע וכו'? הכרוז הוא ענין המחשבה... **ולכך אין לך רשע שאינו מהרהר בתשובה מצד שמיעת הכרוז במחשבה**, כי למעלה אין אומר ואין דברים (תהלים י"ט, ד') רק במחשבה, ולפעמים הכרוז בפיו הקטנים והשוטים מיום שחרב בית המקדש, כמבואר בש"ס פרק קמא דבבא בתרא (י"ב:)

SUMMARY

People sometimes think that they have no way to fix what they have done. Shimi made this mistake after he missed the concert. The truth is, however, that teshuva is possible in every situation. King Chizkiyahu made that very clear to us, when he proved to all that even when all seems lost, the gates of teshuva are still open. Chazal teach us Hashem knew that we would stumble and created teshuva for us even before the world was created, so we should regret our mistakes, but not be brought down by them. The neviim repeat this point again and again: Just turn to Hashem and he will accept you. Even in our times, when we no longer have the neviim, Hashem reaches out to us every day. In a way that we can sense, He encourages us to fix our mistakes.

DISCUSSION POINT

Is there really nothing that is beyond teshuva? Has anyone heard of anything that might not be included? One exception is a man who declares, "I'll sin now and do teshuva later!" Why do you think that he is excluded?

EXERCISE

Can you think of any mistakes that you have made in your life that you have swept under the rug? Take a moment to think about it and realize that you can make up for your mistake. You can mend the damage or sincerely regret the wrongdoing. It's never too late.